

Kunta ja viranomainen	PÄÄTÖS	
Loviisan kaupunki Rakennus- ja ympäristölautakunta	Maa-aineslupa 5.5.2026	Lupanro YSL24-434-2026-1 Dnro 1149/11.03.00/2025

ASIA

Päätös maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee Peab Industri Oy:n maa-ainesten ottoa kiinteistöllä Norr-Sarvlaks 2 434-415-1-344 Sarvilahden kylässä Loviisassa.

Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee toiminnan aloittamista mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Peab Industri Oy / Karvaamokuja 2a 00380 Helsinki

TOIMINNAN SIJAINTI

Loviisa, Sarvilahden kylä
Kiinteistö 434-415-1-344

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslaki 4 §

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslaki 7 §.
Loviisan kaupungin hallintosääntö 3 §.

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta
Osoite: Ympäristönsuojeluyksikkö, Tekninen keskus, PL 11, 07901 LOVIISA

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Maa-aineslupahakemus on saapunut Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalle 18.12.2025.

HAKIJAN LUPATILANNE

Alueella on aloitettu maa-ainestenottaminen vuonna 2016. Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt toiminnalle maa-ainesluvan 3.3.2016 diaarinumero **508/11.01.00/2015**.

Tämän hakemuksen mukaisella toiminnalla on tarkoitus jatkaa maa-ainesten ottotoimintaa alueella. Hakemuksen mukaisen maa-ainesluvan tullessa lainvoimaiseksi korvataan sillä voimassa oleva maa-aineslupapäätös.

Päätös/sopimus	Päivämäärä	Viranomainen/sopimusosa-puoli
Maa-aineslupa	3.3.2016 § 16	Loviisan kaupungin Rakennus- ja ympäristölautakunta
Maa-ainesluvan muutos	1.12.2016 § 91	Loviisan kaupungin Rakennus- ja ympäristölautakunta
Ympäristölupa	7.4.2016 § 23	Loviisan kaupungin Rakennus- ja ympäristölautakunta
Maanomistajan suostumus	23.2.2015	Maa-ainesten ottosopimus

LAITOKSEN TOIMINTA

Tiedot ottoalueesta

Ottamisalueen pinta-ala (ha) 4.2 ha	Suunnitelma-alueen pinta-ala (ha) 5.0 ha	
Alin ottotaso (N ₂₀₀₀) +35.15 / +40.55	Pohjaveden ylin korkeus (N ₂₀₀₀) +33.15, pvp1 ja +38.55, pvp2	
Suojakerros pohjaveteen (m) 2	☒ Sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella ☐ Ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella	
Pohjavesialueen nimi	Lägermalm (2-luokan pohjavesialue)	
Pohjavesialueen tunnus	0158504	
Ottamisaika (vuosina) 10	Kokonaisottomäärä kiintokuutiometreinä (m ³) 145 000	
Arvioitu vuotuinen otto kiintokuutiometreinä (m ³) 10 000 – 140 000		
Ottomäärät maalajeittain	(m ³)	(m ³)
☐ Kalliokiviaines		☒ Sora ja hiekka 145 000
☐ Moreeni		☐ Rakennuskivi
☐ Siltti ja savi		☐ Eloperäiset maa-ainekset

1. Ottamisalueen rajaus. Ortoilmakuvat MML ja dronekuvaus 17.10.2025

Nykytila

Maa-ainesten ottaminen etenee pääasiassa alueen eteläosasta kohti pohjoista. Puusto ottamisalueelta on poistettu, ja pintamaita on poistamatta noin 2 ha. Poistettuja pintamaita on alueella noin 3600 m³. Alueella on ollut voimassa olevan luvan aikana arvioitua vähemmän ottotoimintaa. Arvio alueen ottomäärästä on tarkentunut voimassa olevaan luvan ottomäärään verrattuna johtuen mitatusta pohjaveden pinnan tasosta.

Nykyistä lupaa haettaessa pohjaveden pinnan on arvioitu olevan tasossa +30. Kuitenkin pohjavesiputkista ottotoiminnan aikana mitatut korkeimmat tasot ovat olleet +33.15 (pvp1) ja +38.55 (pvp2).

Nykyisen maa-aineslupan 2 metrin suojakerrosvaatimuksen mukaisesti eteläosan pohjan ottotaso on nostettu tasosta +40.3 tasoon +40.55 ja pohjoisosan ottotaso tasosta +34.0 tasoon +35.15.

Nykyisen luvan kokonaisottomäärä oli 223 400 m³, josta on jo otettu 52 953 m³, eli jäljellä oleva määrä olisi 170 447 m³. Edellä mainituista mitatuista pohjavesipinnoista johtuen tämän hakemuksen kokonaisottomäärä on noin 25 000 m³ pienempi kuin voimassa olevan luvan mukainen jäljellä oleva otettava määrä. Siten tämän hakemuksen mukainen kokonaisottomäärä on 145 000 m³.

Suoritetut tutkimukset ja aluetta koskevat selvitykset

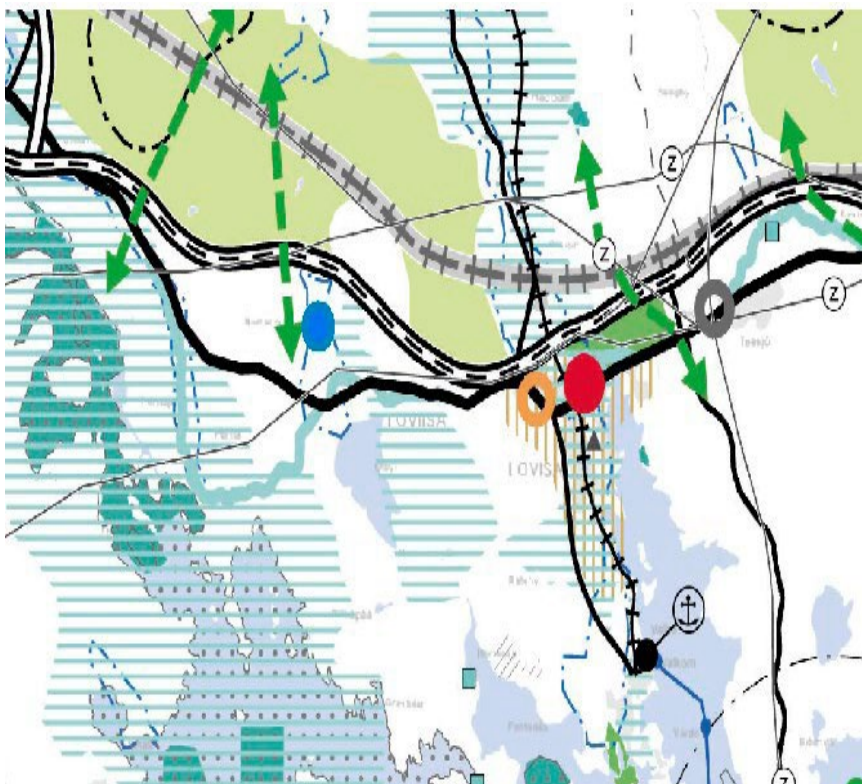
Alueella on tehty luontoselvitys kesällä 2014 sekä pohjaveden laatua ja korkeutta on tutkittu vuodesta 2015 alkaen. Alueelle on tehty myös maatulkuutus kesällä 2014 sekä

kiviainesnäytteestä on tutkittu radioaktiivisuus 2016.

Alueella huomioitavat ympäristönäkökohdat

Kaavoitus

Ottamisa-alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Maakuntavaltuuston hyväksymässä Uu-simaa-kaavassa 2050 alue sijoittuu seuraavaan kaavamerkintään: Tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Kuva 2. Ote maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta. Ottamisa-alueen likimääräinen sijainti sinisellä ympyrällä. (Uudenmaan liitto)

Pohjavesiolosuhteet ja talousvesikaivot

Pohjavettä on tarkkailtu kahdesta pohjavesiputkesta hp1 ja hp2 Envimetria Oy:n vuonna 2015 laatiman pohjaveden tarkkailuohjelman mukaisesti (liite 8). Pohjavesiputki hp2 on lisätty alueelle maa-ainesluvan muutospäätöksen 1.12.2016 mukaisesti alueen eteläosaan. Tulosten perusteella tarkkailussa ei ole havaittu ottamistoiminnasta johtuvia vaikutuksia. Pohjaveden laadussa ja pinnan korkeuksissa ei tarkkailun aikana ole ollut muutoksia. Pohjaveden laatua on tutkittu kerran vuodessa ja veden pinnan korkeutta on mitattu kahdesti vuodessa. Tulokset ovat hakemuksen liitteenä 9. Tarkkailua tullaan jatkamaan nykyisen käytännön mukaisesti.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Maaperän ja pohjaveden suojele

Kaikki polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, jotka ovat lukittavia ja varustettu ylitäytönestimillä. Säiliöt toimivat sähköpumpulla. Pyöräkuormaajien tankkauksessa

käytetään tarvittaessa suoja-kaukaloita, jotka estävät mahdollisten roiskeiden pääsyn maaperään. Moottori-, hydraulikka- ja voiteluöljyjä varastoidaan niiden omissa myyntipakkauksissa tiivispohjaisissa öljy- tai varastokonteissa. Tukitoiminta-alueella on kemikaalien käsittelyä varten alue, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu.

Vanhat öljynsuodattimet, trasselit yms. kiinteät öljyiset jätteet sekä akut varastoidaan omiin jättesäili-öihinsä lukittavaan konttiin. Tehdyt huollot ja öljyjenvaihdot kirjataan ylös ja niiden perusteella on tie-dossa, paljonko jäteöljyjä on varastoituna. Vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneeseen laitokseen tai kiinteistölle, jonka hyväksytyssä jätehuoltosuunnitelmassa tai ympäristöluvassa vastaavan vaarallisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta laaditaan siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti. Sekajätteet ja metallijätteet kerätään erikseen. Toiminnasta ei muodostu jätevesiä.

Öljyn pääseminen maaperään on vaara. Murskauslaitoksella on imeytysainetta ja pressu, johon pilaantunut maa-aines voidaan nopeasti siirtää. Polttoainesäiliöt ovat kaksikuorirakenteisia. Toiminnan ympäristöriskeihin varaudutaan polttoaineiden ja muiden kemikaalien varastoinnin ja huolellisen käsittelyn lisäksi henkilöstöä kouluttamalla. Tulipalon varalta asema on varustettu viranomaisien määräämällä alkusammutuskalustolla, ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen alkusammutuskaluston käyttöön. Häiriö- ja onnettomuustilanteissa henkilökunta suorittaa alkusammutus- tai muut tarvittavat toimet sekä hälyttää paikalle pelastuslaitoksen. Lisäksi suoritetaan tarvittavat ilmoitukset lupaviranomaisille ja muille viranomaisille tarvittavassa laajuudessa.

Maisema ja luonto

Alueen läheisyydessä ei ole tunnistettu erityisiä luontoarvoja eikä suojeltavia lajeja. Suunnitelma-alue ei sijaitse maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä eikä siellä sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä muinaisjäänköksiä. (Ympäristö-karttapalvelu Karpalo, 20.10.2025).

Alueella on tehty luontoselvitys kesällä 2014 (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy), jonka mukaan:

”Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita, suojeltuja luontotyyppejä tai luonnonmuistomerkkejä.

Maastoselvitysten perusteella alueella ei ole kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 29

§:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamien pienvesikohteiden tai metsälain 10 §:n mukaisten metsien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden elinympäristöjen kriteerit. Alueella ei todettu Suomessa uhanalaiseksi luokiteltuja (Raunio ym. 2008a, b) luontotyyppejä.

Selvitysalueella ei arvioitu olevan EY:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien, luonnonsuojelulain 46 §:n tarkoittamien uhanalaisten lajien, 47 §:n mukaisten erityisesti suojeltavien lajien tai muiden huomionarvoisten eliölajien kannalta merkittäviä elinympäristöjä, joissa niiden esiintyminen olisi todennäköistä. Alueella ei ole liito-oravan elinympäristöksi sopivaa metsää eikä selvityksessä tehty havaintoja kirjoverkkoperhosen esiintymisestä. Selvitysalueen itäreunalla havaittiin teeren jätöksiä. Teeri on luokiteltu (Rassi ym. 2010) Suomessa silmälläpidettäväksi (luokka NT) lintulajiksi.”Pöly- ja melupäästöt

Kuormaus ja työmaaliikenne sekä seulominen aiheuttavat pölyämistä. Pölyleijuman kokonaismäärään vaikuttavat seulottavan kiviaineksen kosteus, säätila, alueen tuuliolot sekä se, miten moneen jakeeseen kiviaines murskataan tai seulotaan.

Melua syntyy jokaisessa toimintavaiheessa: Murskauksessa, seulomisessa, kuormauksessa, liikenteestä sekä energian tuottamisessa laitokselle aggregaatilla. Työkoneiden ja liikenteen melu on tasaista.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat ottoalueesta noin 800 m itään. Tällaisella etäisyydellä melu jää selvästi alle raja-arvon, eikä ei melusta katsota olevan asutukselle haittaa. Pelkkä etäisyysvaimennus huomioon ottaen murskauksen melu on noin 800 m etäisyydellä noin 51 dB. Todellisuudessa melutaso tulee olemaan tätä pienempi mm. maastonmuotojen meluaiheuttavan vaikutuksen vuoksi.

Turvallisuus

Toiminnasta alueella varoitetaan kyltein ja lippusiimoin, koska reunaluiskat eivät muodostu korkeiksi, aitaamiseen ei ole tarvetta. Ottoalueen sisääntulotiellä on lukittava puomi estämään asiaton liikenne.

Ottamistoiminta

Ottamistoiminnan kuvaus ja käytettävä kalusto

Ennen ottamistoimintaa puusto kaadetaan ja pintamaat poistetaan kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla. Ottamista tehdään vastaavalla kalustolla. Lajikkeita toimitetaan alueelta sellaisenaan suoraan penkkatavarana sekä erillisinä seulottuina lajikkeina. Seulaperäkivet sekä mahdolliset runsaskivisemmät kohdat murskataan alueelle erikseen tuotavalla murskauskalustolla, kun murskattavaa on kertynyt alueelle sen verran, että murskauslaitoksen tuominen on järkevää. Mahdollisten ylisuurien kivien rikotuksessa käytetään hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta ennen murskausta. Murskaimia on 3-5 kappaletta: esi-, väli- ja tarvittava määrä jälkimurskaimia. Murskauksen yhteydessä käytettävät seulat ovat 2- tai 3-tasoseuloja. Murskauslaitoksen toimintaan tarvittava sähkö tuotetaan kevyttä polttoöljyä käyttävällä aggregaatilla. Murskauslaitoksen ollessa paikalla alueella työskentelee kerrallaan 3-8 henkilöä. Valmiit murskatut ja seulat lajikkeet varastoidaan alueelle varastokasoihin, joista ne kuljetetaan käyttökohteisiinsa. Kuormausta tehdään pyöräkuormaajalla kasoihin sekä kasoista kuljetukseen käytettäviin ajoneuvoihin.

Toiminta-ajat

Toiminta-ajat ovat voimassa olevasta ympäristöluvasta.

Toiminto	Viikoittainen toiminta-aika (päivät ja kellonajat)	Ajallinen vaihtelu toiminnassa
Murskaaminen	ma-pe klo 6-22	
Rikotus	ma-pe klo 6-22	
Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe klo 6-22	Tilapäisesti viikonloppuisin klo 7-18

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Alueella on arvion mukaan jo poistettuja pintamaita noin 3600 m³.

1. Kaivannaisjäte kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
2. Kaivannaisjäte varastoidaan alueelle yli 3. vuodeksi. Alueelle perustetaan kaivannaisjätteen jätealue.

Kaivannaisjätteen laji		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (kiinto-m ³)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
Pilaantumaton ei pysyvä maa-aines	Pintamaa	14700	1
	Kannot ja hakkuutähteet	30	2
Pilaantumaton py-syvä maa-aines	Kivipöly tai kivituhka		
	Vesiseulonta- ja selkeytysaltaiden hienoainekset		
	Savi ja siltti		
	Seulontakivet ja lohkareet		
	Muu, mitä?		
Pilaantunut maa-aines	Mitä?		

Pintamailla ei ole haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Pintamaiden väliaikainen varastointi on esitetty nykytilannekartassa otto-suunnitelmassa.

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Toiminnan loputtua alue siistitään. Alueen pohja tasataan konetyötarkkuudella ja isot lohkareet sijoitetaan pohjalle ja luiskiin. Muutamia lohkareita voidaan jättää elävöittämään maisemaa. Alue taimetetaan takaisin metsätalouskäyttöön, pääpuulajina käytetään mäntyä. Reunat luiskataan 1:3 kaltevuuteen. Alueen koillispuolelta puhkaistaan uoma jo olemassa olevaan ojaan, jonka avulla ottoalue pysyy kuivana.

Istutustiheys on keskimäärin 2000 tainta/ha, sillä kokemukset maisemoinnista ovat osoittaneet, että aikaisemmin käytetty 2500 tainta/ha istutustiheys johtaa metsänhoidolliselta kannalta liian aikaiseen harvennushakkuuseen, jolloin harvennettavan puuston koko on niin pientä, ettei sitä edes kannata kerätä. Tarkoituksenmukaisempaa on käyttää hieman harvempaa taimien istutustiheyttä, jotta ensiharvennuksen aikainen puuston koko on harvennusta ajatellen asianmukainen.

Taimikko katsotaan riittäväksi, kun se täyttää metsälain 8 §:n mukaisen uudistamisveloitteen.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija on hakenut lupaa maa-aineslain 21 §:n mukaisesti aloittaa toiminta ennen kuin lupa on saanut lainvoiman.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Asian vireillöolosta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on tiedotettu maa-aineslain 13 §:n mukaisesti kuuluttamalla Loviisan kaupungin virallisella ilmoitustaululla www.loviisa.fi. Kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettu sanomalehdissä Loviisan Sanomat ja Nya Östis.

Lausunnot

Maa-aineslupahakemuksesta on pyydetty maa-aineslain 7 §:n mukaisesti lausunto Lupa- ja valvontavirastolta (lvv).

Lupa- ja valvontaviraston lausunto

Alueen geologia ja luonnonsuojelu

Hakemuksen mukainen ottamisalue sijaitsee Lägermalmin muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella (2-luokka). Ottamisalueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita, suojeluohjelmien kohteita tai Natura 2000 -alueita.

Ottamisalue kuuluu Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan POSKI-projektissa (Pohjavesien-suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen : Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan loppuraportti, 2006) arvioituun maa-aineksen ottoon osittain soveltuvaan alueeseen. POSKI-projektissa tähän alue-ehdotukseen vaikuttaneet tekijät ovat kulttuurimaisema sekä maakunnallisesti arvokas harjualue, minkä lisäksi todetaan, että otto on mahdollista rajoitetusti alueella jo olevien kuoppien ympäristössä.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että vaikka hakemuksen mukaisella ottamisalueella ei ole ollut toimintaa POSKI-projektin toteuttamisen aikana, voidaan ottoa jatkaa voimassa olevan luvan mukaisella alueella. Arvokkaalla harjualueella ja samalla Lägermalmin pohjavesialueella on karttatarkastelun perusteella pinta-alallisesti suhteellisen vähän toteutunutta maa-ainesten ottoa eikä haetun mukaisella ottamisalueella ole merkittävää vaikutusta kaukomaisemaan.

Pohjavesien suojelu

Ottamissuunnitelman mukaan ylimmän havaitun pohjaveden pinnan korkeustason yläpuolelle jätetään 2 metrin suojakerros. Vuonna 2015 tehdyn maatutkaluotauksen perusteella on todettu, että eteläosassa kallionpinta on suhteellisen lähellä maanpintaa, ottoalueella on korkeita kalliokynnyksiä, eikä yhtenäistä pohjavesikerrosta ottoalueella ole havaittavissa. Uudenmaan ELY-keskus on edellisestä lupahakemuksesta antamassaan lausunnossaan (30.10.2015) painottanut, että *luotettavasti selvitetyn ylimmän pohjavesipinnan päälle on jätettävä vähintään 2 metrin vahvuinen kerros koskematonta kivennäismaata ja mahdollisen kalliopinnan päälle noin metrin vahvuinen kerros koskematonta kivennäismaata*. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että pohjavesialueelle sijoittuville hiekan ja soran

ottamisalueille sovelletaan yleisesti vähintään 3–4 metrin suojakerrospaksuutta. Lupa- ja valvontavirasto näkee, että koska kallionpinnan taso vaihtelee ottamisalueella, koko alueelle ei voida yksiselitteisesti määrittää kahden metrin suojakerrospaksuutta, vaikka se joissakin osissa voisikin olla perusteena yleisestä tavoitteesta poikkeamiselle. Näin ollen Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan koko ottamisalueella tulee soveltaa vähintään 3 metrin suojakerrospaksuutta.

Lupa- ja valvontavirasto tuo samalla esiin, että lähtökohtaisesti pohjavesialueelle sijoittuvassa toiminnassa on hankkeessa ja lupaharkinnassa syytä arvioida pohjavesiriskittömämmän energiamuodon käyttöä murskaamisessa. Verkkovirran hyödyntäminen murskaamon energianlähteenä polttoöljykäyttöisen aggregaatin sijaan vähentäisi pohjavedelle aiheutuvaa laadullista riskiä. Mikäli verkkovirtaan liittyminen ei ole mahdollista, tulee aggregaatti vaihtoehtoisesti sijoittaa katettuun ja reunoiltaan korotettuun suoja-altaaseen, jotta sadevettä ei pääsisi suoja-altaan sisään eikä öljyä pääsisi imeytymään maaperään.

Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan pohjaveden tarkkailua voidaan uudessa luvassa jatkaa voimassa olevan maa-ainesluvan (RAYML § 16, 3.3.2016) määräyksen 13 mukaisella tavalla. Tarkkailutulokset tulee jatkossa toimittaa Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi). Lisäksi tulokset tulee toimittaa sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET/PISARA). Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.

Vesienhallinta

Ottamissuunnitelman mukaan alueelle kertyvät vedet ohjataan jälkihoidon yhteydessä ottamisalueen koillispuolella sijaitsevaan ojaan. Uoman puhkaisemisen tarvetta tulee tarkastella maa-ainesten oton loppuvaiheessa ja mikäli sen toteuttaminen on välttämätöntä, tulee Lupa- ja valvontavirastolta pyytää lausunto vesilain (587/2011) mukaisen luvan tarpeesta.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen maa-aineksen ottaminen voidaan Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n mukaisia haittoja.

Lupahakemuksessa haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Lupa- ja valvontavirasto arvioi, että toiminta on mahdollista aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lupapäätös pyydetään toimittamaan viipymättä Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon.

Muistutukset ja huomautukset

Hakemuksen johdosta on kuulutusaikana ei ole tullut muistutuksia.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Luvan hakijan vastine 24.3.2026 annettuihin lausuntoihin

Alueen geologia ja luonnonsuojelu

LVV:n lausunnon mukaan ottamisalue sijaitsee Lägermalmin muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella (2-luokka) ja se on luokiteltu Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan POSKI-projektissa maa-ainesten ottoon osittain soveltuvaksi alueeksi. LVV:n mukaan ottoa voidaan jatkaa voimassa olevan luvan mukaiselta alueelta eikä haetun mukaisella ottamisalueella ole merkittävää vaikutusta kaukomaisemaan.

Hakijan vastaus: Hakija toteaa, että hakemuksen mukainen ottamisalue on sama, kuin aikaisemman luvan mukainen ottamisalue. Lisäksi hakija toteaa, että POSKI-projektin raportin laatimisen aikaan (2006) Lägermalm oli vielä I-luokan pohjavesialue.

Pohjavesiensuojelu

LVV huomauttaa, että:

”...pohjavesialueelle sijoittuville hiekan ja soran ottamisalueille sovelletaan yleisesti vähintään 3–4 metrin suojakerrospaksuutta. Lupa- ja valvontavirasto näkee, että koska kallionpinnan taso vaihtelee ottamisalueella, koko alueelle ei voida yksiselitteisesti määrittää kahden metrin suojakerrospaksuutta, vaikka se joissakin osissa voisikin olla perusteena yleisestä tavoitteesta poikkeamiselle. Näin ollen Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan koko ottamisalueella tulee soveltaa vähintään 3 metrin suojakerrospaksuutta.”

Lisäksi LVV:n mukaan lähtökohtaisesti pohjavesialueelle sijoittuvassa toiminnassa on syytä arvioida riskittömämmän energiamuodon käyttämistä murskaamisessa. LVV esittää vaihtoehtoisiksi verkkovirtaa / sähköllä toimivaa murskauslaitosta taikka vaihtoehtoisesti, että murskauslaitos sijoitetaan katettuun ja reunoiltaan korotettuun suoja-altaaseen, jotta sadevettä ei pääsisi suoja-altaan sisään eikä öljyä pääsisi imeytymään maaperään.

Hakijan vastaus: Hakija toteaa, että ottamisalue sijaitsee Lägermalmin pohjavesialueen länsireunalla pohjavesialueen ja muodostumisalueen rajan tuntumassa. Ottamisalueelle asennettujen pohjavesiputkien pinnankorkeuksien perusteella pohjaveden virtaussuunta on ottamisalueen kohdalla etelästä pohjoiseen. Pohjoisessa pohjaveden virtausta rajoittaa Ängeskärrsberget, joka todennäköisesti ohjaa pohjaveden purkautumaan eteläpuoleltaan ympäristöönsä. Myös ottamisalueen etelä-/lounaispuolella kalliopinta nousee maanpinnan tasolle rajoittaen pohjaveden virtausta. Todennäköisesti ottamisalueelta pohjavettä purkautuu jonkin verran ottamisalueen länsipuolelle tien länsipuolella notkossa sijaitsevaan ojaan. Siten ottamisalueella muodostuva pohjavesi purkautuu pian muodostumisensa jälkeen ympäristöönsä, eikä pääse kulkeutumaan esimerkiksi lähialueen kiinteistöjen suuntaan.

Hakija on teettänyt alueelle maatulkuotauksen 20.8.2014. Maatulkuotauksen raportti on päätöksen liitteenä. Maatulkuotausraportista käy ilmi alueen kalliopinnan korkeusasema. Sen perusteella alueen kalliopinnassa ei ole sellaista epävarmuutta, kuin LVV esittää. Tämän vuoksi suojakerrospaksuuden nosto ei ole tarpeen.

Lisäksi hakemuksessa on esitetty kattavasti toimia mm. maaperän ja pohjaveden suojaamiseksi. Siten 2 metrin suojakerrospaksuus on ottamisalueella riittävä pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi.

Lopuksi hakija huomauttaa, että verrattuna aikaisemman luvan mukaiseen ottotasoon, hakija on hakemuksessaan huomionnut pohjavesipintojen korkeusasemat, jonka seurauksena ottamisalueen pohjaa on nostettu 0,25 m...1,15 m. Tämän seurauksena otettava massamäärä on vähentynyt noin 25 000 m³ eli 15 %. Pohjatason nosto edelleen metrillä vähentäisi noin 27 350 m³ lisää eli tällöin kokonaisuudessaan ottomäärä vähenisi yli 30 % aikaisemman luvan mukaisesta.

Tähän mennessä alueella on harjoitettu ottamistoimintaa 10 vuoden ajan ja tänä aikana on tehty yksi noin viikon mittainen koemurskauserä, jolloin murskattiin noin 4 000 t. Hakemuksen mukaisesti murskausta on silloin, kun alueelle on kertynyt seulanperäkiä ja runsaskivisemmistä kohdista murskattavaa sen verran, että murskauslaitoksen tuominen on järkevää. Käytännössä tämä edellyttää vähintään 20 000 t murskattavan materiaalierän muodostumista. Tällaisen määrän murskaaminen kestää noin kaksi viikkoa. Hakija arvioi, että tällaiselle murskausjaksolle on tarvetta kerran vuodessa tai harvemmin. Siten LVV:n lausunnossa esittämät kaksi tiettyä tekniikkaa / menettelytapaa murskauksen suojausten hoitamiseksi eivät ole niistä saatavaan hyötyyn nähden tarkoituksenmukaisia tai suuruusluokaltaan kohtuullisia. Sekä sähköliittymän, että LVV:n esittämän rakenteen investointikustannukset tekevät murskaustoiminnasta täysin kannattamatonta, itseasiassa tappiollista. Kuten edellä on mainittu, hakemuksen mukainen murskaus on hyvin vähäistä ja murskauksen aiheuttama riski pohjavedelle on mahdollista hallita myös muuten. Hakijalla on muitakin pohjavesialueella sijaitsevia lupia murskaukselle, joissa on esitetty kaksinkertaisen suojauksen periaatteen noudattamista. Tätä hakija on myös itse esittänyt hakemuksessaan. Lisäksi hakija täsmentää, että murskauslaitoksen käyttövoima tuotetaan aggregaatilla, joka on sijoitettu kynnykselliseen konttiin. Myös aggregaatin käyttämä kaksoisvaiheinen polttoainesäiliö on sijoitettuna kynnykselliseen konttiin. Siten myöskään aggregaattikäyttöinen murskauslaitos ei muodosta merkittävää riskiä maaperälle tai pohjavedelle.

1.1 Vesienhallinta

LVV:n mukaan jälkihoidon yhteydessä toteutettava vesien ohjaamisen tarve koillispuolella sijaitse-vaan ojaan tulee tarkastella vielä ottotoiminnan loppuvaiheessa ja mikäli uoman puhkaisu on välttämätöntä, tulee LVV:ltä pyytää lausunto mahdollisesta vesilain mukaisesta lupatarpeesta.

Hakijan vastaus: Hakija toteaa, että LVV:n esitys uoman puhkaisutarpeen tarkastelusta ottotoiminnan loppuvaiheessa on asiallinen ja mikäli uomalle on tarvetta, tullaan siitä pyytämään LVV:ltä lausunto.

Lopuksi hakija haluaa korostaa, että hakemuksen mukainen suunniteltu ottotoiminta on aluerajaukseltaan täysin sama, kuin edellisen luvan mukainen suunniteltu ottotoiminta. Tämän jälkeen lainsäädännössä taikka alueen olosuhteissa ei ole tapahtunut sellaista muutosta, joka muodostaisi luvan myöntämisen esteen.

ASIAN RATKAISU

Ratkaisu (MaL 11 §)

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Peab Industry Oy:lle maa-aineslain (555/1998) 4§:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon kiinteistöllä Norr-Sarvlaks 2 434-415-1-344.

Lemminkäinen Infra Oy:lle myönnetään lupa maa-aineslain 21 §:n mukaisesti maa-aineksen ottamisen aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lupa myönnetään lupahakemuksen, sen liitteenä olevan ottamissuunnitelman sekä toimitettujen täydennysten mukaisesti ja seuraavin lupamääräyksiä täydennettynä:

Niiltä osin, kuin alla olevat lupamääräykset poikkeavat ottamissuunnitelmassa esitetystä, on lupamääräyksiä noudatettava.

Lupamääräykset hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi

Toimenpiteet ennen ottamistoiminnan aloittamista (MaL 11 §, 12 §, MaA 2 §, 7 §)

1. Luvanhaltijan on ennen ottamistoiminnan aloittamista asetettava Loviisan kaupungille hyväksyttäväksi 44 625,00 € suuruinen vakuus lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi. Vakuuden tulee olla voimassa 6 kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan ja sen arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.
2. Ottamistasojen määrittämiseksi on asennettava alueelle tarvittava määrä kiintopisteitä, joiden korkeus on tiedossa. Ottamisalueen rajaukset on merkittävä maastoon ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista.

Kaikki ottamisalueen (ottamisen aikana ja sen jälkeen) loiventamattomat maaleikkaukset, jotka ovat yli kolme (3) metriä korkeita, tulee suojata sellaisilla leikkauksen yläreunaan sijoitettavilla paikallaan pysyvillä aidoilla tai maavalleilla, jotka estävät tahattoman pääsyn leikkauksen reunalle. Putoamisvaarasta on varoitettava varoituskyltein, jotka sijoitetaan ympäröivään maastoon reunan lähelle.

3. Luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueelle aloituskatselmus ennen ottamistoiminnan aloittamista.

Ottamistoimintaan liittyvät määräykset (MaL 3 §, 10 §, 11 §)

4. Maa-ainesten ottoalueen pinta-ala on 5 ha ja kokonaisottamismäärä 145 000 ktrm³. Maa-ainesten vuotuinen ottamismäärä on enimmillään noin 50 000 ktrm³.

Lupa on voimassa 10 vuotta.

5. Maa-ainesten ottaminen ja siihen liittyvät työt on tehtävä seuraavasti:

- Murskaus ja rikotus ma-pe klo 6.00-22.00 välisenä aikana
 - Kuormaaminen ja kuljetus ma-pe klo 6.00-22.00.
 - Tilapäisesti kuormaaminen ja kuljetus viikonloppuisin klo 7.00-18.00
6. Maa-ainesten ottamistason ja ylimmän pohjavedenpinnan tason väliin tulee jättää vähintään 2 metrin paksuinen maakerros. Maa-ainesten ottaminen saa ulottua alimmillaan tasoon N₂₀₀₀ +35,15 m.
7. Pintamaita on poistettava alueelta mahdollisimman vähän kerrallaan sitä mukaa, kun ottamistoiminta etenee. Pintamaita voidaan varastoida alueella ja ne on hyödynnettävä alueen jälkihoidossa. Jo ottamistoiminnan aikana tulee pintamaita mahdollisuuksien mukaan hyödyntää vaiheittaisessa maisemoinnissa.

Toiminnan järjestäminen/alueen hoito (MaL 3 §, 11 §)

8. Asiattomien pääsy alueelle tulee estää puomilla tai vastaavalla esteellä.

Ottamisalue on pidettävä siistinä. Alueesta ei saa muodostua sinne kelpaamattomien tai sinne kuulumattomien jätteiden varastoaluetta. Jätteiden poltto tai hautaaminen on alueella kielletty.

9. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä.

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

10. Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä on tarvittaessa ehkäistävä esim. ottamisalueen ja maa-ainesten kastelulla. Suolan käyttö pölyämisen ehkäisemisessä on kielletty.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet (YSL 14, 15, 16, 17, 120 §, Vna 800/2010 12 §)

11. Vahingoista ja onnettomuuksista, joissa polttoainetta pääsee vuotamaan maaperään, pinta- tai pohjavesiin, on viipymättä ilmoitettava Loviisan kaupungin pelastusviranomaisille ja ympäristönsuojeluviranomaiselle.
12. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on laitosalueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia saatavilla.

Tarkkailu- ja raportointi (MaL 3 §, 11 §, 23 a §)

- 13. Pohja- ja pintaveden laaduntarkkailu on tehtävä Envimetria Oy:n 23.6.2015 tekemän pohja- ja pintaveden tarkkailuohjelman mukaisesti siten, että alueen eteläosaan asennettu toinen pohjavesiputki täydennetään suunnitelmaan.**

Pohjavedenpinnan tarkkailua tulee tehdä kahdesta pohjavesiputkesta. Pinnankorkeus tulee mitata kaksi kertaa vuodessa.

Laaduntarkkailua tulee tehdä molemmista pohjavesiputkesta. Laatunäytteet otetaan ennen toiminnan alkua ja sen jälkeen kerran vuodessa keväällä ottamistoiminnan aikana. Ennen toiminnan alkua ja toiminnan loputtua otetaan laajempi analyysi, muutoin suppea analyysi. Ensimmäinen laaja-analyysi tulee ottaa vuoden 2026 aikana.

- 14. Luvanhaltijan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle edellisenä vuonna otetuista maa-aineksista. Mikäli mahdollista, on ilmoitus tehtävä sähköisesti. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys alueella mahdollisesti tehdyistä maisemointitoimenpiteistä sekä pohjavesitarkkailun tulokset. Tarkkailutulokset on toimitettava tiedoksi myös lupa- ja valvontavirastoon (LVV).**

Toiminnan lopettaminen ja jälkihoito (MaA 7 §, 8 §)

- 15. Ottamisalue on luvan voimassaoloaikana muotoiltava ja maisemoitava kokonaisuudessaan. Maisemoinnista on esitettävä tarkempi suunnitelma riittävän ajoissa ennen sen aloittamista.**
- 16. Ottamistoiminnan päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteiden tultua loppuun suoritetuiksi on luvan haltijan pyydettävä valvontaviranomaiselta loppukatselmus.**

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-ainesten ottamislupa myönnetään, koska ottamistoiminta tai siihen liittyvät järjestelyt eivät ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja hakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman. Hanke ei ennakkoon arvioiden myöskään aiheuta vesilain 3 luvun 2 § :n 1 momentin kohdassa 2 tai 5 tarkoitettuja seurauksia.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 3 §:n mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 11 §:n mukaan aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava toiminnasta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käyvät ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupahakemuksesta annettu lausunto otetaan huomioon lupamääräyksissä (2, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ja 15).

Määräys 1. Lupaviranomainen voi määrätä, että ennen ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus maisemointitoimenpiteitä varten. Lupaviranomainen voi tarvittaessa hyväksyä muutoksen annettuun vakuuteen. (Maa-aineslaki 12 § ja 11 §)

Määräys 2. Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä, ainesten ottajan pitää merkitä luvan mukainen ottamisalue maastoon ja tarvittaessa asetettava valvonnan suorittamiseksi välttämättömät laitteet ja merkinnät. (Vna 926/2005 7 §)

Määräys 3. Valvontaviranomaisen tai sen määräämän viranhaltijan on suoritettava tarkastus riittävän usein toiminnan seuraamiseksi, ottaen huomioon luvan saajan järjestämä omavalvonta ja asiantuntemus sekä ottamistoiminnan laatu ja laajuus. (Vna 926/2005 7 §)

Määräys 4. Lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. (Maa-aineslaki 10)

Määräys 5. Luvassa on annettava määräykset mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. (Maa-aineslaki 3 § ja 11 §)

Määräys 6. Määräys annetaan hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Pohjaveden ylimmän tason päälle tulee jättää vähintään 2 metriä maa-ainesta ja ehdottomasti alin ottamistaso saa olla + 35,15 m. Ylin havaittu pohjavedentaso alueen pohjoisosan pohjavesiputken asentamisen jälkeen on ollut +33,15. Alueella on tehty maatutkaluotaus, jonka perusteella kallionpinta tiedetään suhteellisen tarkasti. (Maa-aineslaki 3 § ja 11 §)

Määräys 7. Määräyksen avulla on tarkoitus ehkäistä toiminnasta aiheutuvaa haittaa. (Maa-aineslain 3 § ja 11 §)

Määräys 8. Maa-ainesten ottamisalueella ei pidä säilyttää jätteitä, eikä muutakaan sinne kuulumatonta materiaalia. Kaikki sinne kuulumattomat materiaalit tulee toimittaa viipymättä asianmukaiseen käsittelyyn. Alueella tarpeettomasti oleva materiaali saattaa aiheuttaa vaaraa pohjavedelle ja haittaa ympäristölle sekä aiheuttaa roskaantumista. (Maa-aineslaki 3 § ja 11 §)

Määräys 9. Polttoaineiden, öljyjen ja muiden haitallisten aineiden pääsy maaperään täytyy estää mahdollisimman hyvin. (Maa-aineslaki 3 § ja 11 §, Vna 800/2010)

Määräys 10, 11 ja 12. Määräykset on tarpeen ympäristölle aiheutuvien haittojen torjumiseksi. Suolan käyttö pölynsidontaan on kielletty pohjaveden suojelemiseksi. (Maa-aineslaki 3 § ja 11 §)

Määräys 13. Pohjavettä on syytä tarkkailla, koska vain siten voidaan havainnoida maa-ainesten ottamisen mahdolliset vaikutukset pohjaveden laatuun ja korkeuteen. Tarkkailua tehdään 2 pohjavesiputkesta, joista tarkkailua on tehty jo aiemminkin. Pohjaveden pinnan taso on alueen eteläosassa huomattavasti ylempänä kuin pohjoisosassa. Pohjaveden pinnankorkeuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta maa-ainesten ottamista ei missään olosuhteissa uloteta liian lähelle pohjaveden pintaa. Maa-aineslaki 3 § ja 11 §)

Määräys 14. Raportoinnin avulla voidaan seurata lupamääräysten toteutumista ja se on osa valvontaa. (Maa-aineslaki 3 § ja 11 §)

Määräys 15. Luvan haltijan on voimassaoloajan aikana toteutettava kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. (Vna 926/2005)

Määräys 16. Alueella on toimitettava lopputarkastus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla, kun maa-ainesten ottaminen on päätynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle tässä pykälässä tarkoitetun lopputarkastuksen pitämistä varten. (Maa-aineslaki 7 §)

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupa on voimassa 5.5. 2036 asti.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3 – 7, 10 – 13, 14, 19 – 20, 23, 23 a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1 – 4, 6 – 8 §
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Loviisan kaupungin maa-ainestaksa (RAYML 4.11.2021 § 20)

KÄSITTELYMAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN

Taksan mukainen ottamissuunnitelman tarkastusmaksu on 3 500,00 €. Maksuun lisätään hakemuksen ja päätöksen kuuluttamisesta/lehti-ilmoituksista aiheutuvat todelliset kuuluttamis- ja ilmoituskulut.

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta luvanhaltijan on suoritettava vuosittain valvontamaksu. Luvanhaltija on velvollinen maksamaan ensimmäisen vuotuisen valvontamaksun ennen ottamistoimintaa ryhtymistään ja seuraavat valvontamaksut kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Mikäli luvanhaltija ilmoittaa kirjallisesti (helmikuun loppuun mennessä), ettei maa-aineksia ko. vuonna oteta, luvanhaltijalta ei peritä kyseisen vuoden valvontamaksua.

Valvontamaksu on 1 425,00 €/vuosi.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS JA TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Lemminkäinen Infra Oy:lle myönnetään lupaa maa-aineslain 21 §:n mukaisesti maa-aineksen ottamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Maa-aineslain 21 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä myöntää luvan toiminnan aloittamiseen lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Peab Industri Oy/Luvat
Karvaamonkuja 2 A
00380 HELSINKI

Jäljennös päätöksestä

Lupa- ja valvontavirasto (LVV)

Ilmoittaminen kunnassa

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta antaa tiedon tästä päätöksestä kuuluttamalla siitä maa-aineslain 19 §:n mukaisesti kaupungin virallisella ilmoitustaululla www.loviisa.fi. Lisäksi päätöksestä ilmoitetaan sanomalehdissä Loviisan Sanomat ja Nya östis.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.